

Міністерство освіти і науки України
Національний технічний університет
«Дніпровська політехніка»

DNIPRO UNIVERSITY
of TECHNOLOGY
1899

Кафедра цивільного, господарського та екологічного права

КАФЕДРА
ЦИВІЛЬНОГО,
ГОСПОДАРСЬКОГО
ТА ЕКОЛОГІЧНОГО
ПРАВА

«ЗАТВЕРДЖЕНО»
завідувач кафедри

Пушкіна О.В. _____

« 14 » травня 2026 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
«ПРАВОВІ НОРМИ МЕДІАДІЯЛЬНОСТІ В УКРАЇНІ»

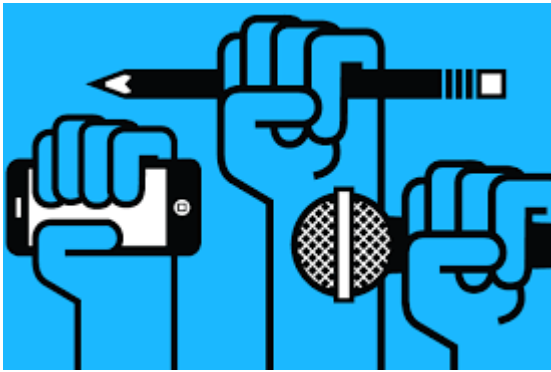
Галузь знань	06 Журналістика
Спеціальність	061 Журналістика
Рівень вищої освіти.....	Перший (бакалаврський)
Освітньо-професійна програма	Журналістика
Статус	Обов'язкова
Загальний обсяг	3 кредити ЄКТС (90 годин)
Форма підсумкового контролю	Екзамен
Термін викладання	1-й семестр (1 та 2 чверть)
Мова викладання	Українська

Викладачі: **проф. Тюря Ю.І.**

Пролонговано: на 20__/20__ н.р. _____ (_____) «__» 20__ р.
(підпис, ПІБ, дата)

на 20__/20__ н.р. _____ (_____) «__» 20__ р.
(підпис, ПІБ, дата)

Дніпро
НТУ «ДП»
2026

Робоча програма навчальної дисципліни «Правові норми медіадіяльності в Україні» для бакалаврів освітньо-професійної програми «Журналістика» спеціальності 061 Журналістика / Нац. техн. ун-т. «Дніпровська політехніка», каф. цивільного, господарського та екологічного права – Д. : НТУ «ДП», 2026. – 17 с.

Розробник: Тюрня Юлія Іванівна – доктор юридичних наук, доцент, професор кафедри цивільного, господарського та екологічного права.

Робоча програма регламентує:

- мету дисципліни;
- дисциплінарні результати навчання, сформовані на основі трансформації очікуваних результатів навчання освітньої програми;
- обсяг і розподіл за формами організації освітнього процесу та видами навчальних занять;
- програму дисципліни (тематичний план за видами навчальних занять);
- алгоритм оцінювання рівня досягнення дисциплінарних результатів навчання (шкали, засоби, процедури та критерії оцінювання);
- інструменти, обладнання та програмне забезпечення;
- рекомендовані джерела інформації.

Робоча програма призначена для реалізації компетентнісного підходу під час планування освітнього процесу, викладання дисципліни, підготовки здобувачів до контрольних заходів, контролю провадження освітньої діяльності, внутрішнього та зовнішнього контролю забезпечення якості вищої освіти, акредитації освітніх програм у межах спеціальності.

Погоджено рішенням науково-методичної комісії спеціальності 061 Журналістика (протокол № ____ від _____ 2026).

ЗМІСТ

1. МЕТА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ.....	4
2. ОЧІКУВАНІ ДИСЦИПЛІНАРНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ.....	4
3. БАЗОВІ ДИСЦИПЛІНИ.....	5
4. ОБСЯГ І РОЗПОДІЛ ЗА ФОРМАМИ ОРГАНІЗАЦІЇ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ ТА ВИДАМИ НАВЧАЛЬНИХ ЗАНЯТЬ	5
5. ПРОГРАМА ДИСЦИПЛІНИ ЗА ВИДАМИ НАВЧАЛЬНИХ ЗАНЯТЬ	5
6. ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ.....	7
6.1. Шкали.....	7
6.2. Засоби та процедури.....	7
6.3. Критерії.....	8
7. ІНСТРУМЕНТИ, ОБЛАДНАННЯ ТА ПРОГРАМНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ.....	12
8. РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ.....	12
8.1. Основна рекомендована література	12
8.2. Додаткова рекомендована література.....	13
8.3. Інформаційні ресурси.....	14

1. МЕТА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

В освітньо-професійній програмі «Журналістика» спеціальності 061 Журналістика здійснено розподіл програмних результатів навчання (ПР) за організаційними формами освітнього процесу. Зокрема, до дисципліни Ф19 «Правові норми медіадіяльності в Україні» віднесено такі результати навчання:

Шифри результатів навчання (ПРН) та результати навчання	
ПР6	Планувати свою діяльність та діяльність колективу з урахуванням цілей, обмежень та передбачуваних ризиків
ПР8	Виокремлювати у виробничих ситуаціях факти, події, відомості, процеси, про які бракує знань, і розкривати способи та джерела здобування тих знань
ПР9	Оцінювати діяльність колег як носіїв прав і обов'язків членів суспільства, представників громадянського суспільства
ПР10	Оцінювати діяльність колег з точки зору зберігання та примноження суспільних і культурних цінностей і досягнень

Метою дисципліни «Правові норми медіадіяльності в Україні» є формування у студентів комплексу знань з інформаційного права та медіазаконодавства України, включаючи питання авторського права, доступу до інформації, захисту прав людини та свободи слова у медіасфері, а також розкрити роль медіа як важливого інструменту демократії. Дисципліна покликана підготувати студентів до роботи в умовах, коли інформація є одним з найважливіших ресурсів, а її поширення регулюється законом.

Реалізація мети вимагає трансформації програмних результатів навчання в дисциплінарні та адекватний відбір змісту навчальної дисципліни за цим критерієм.

2. ОЧІКУВАНІ ДИСЦИПЛІНАРНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ

Шифр ПР	Дисциплінарні результати навчання (ДРН)	
	Шифр ДРН	Зміст
ПР6 ПР9	ПР6.1-Ф19 ПР9.1-Ф19	Розуміти поняття мас-медіа права та його місце в системі інформаційного права України
ПР6 ПР8 ПР10	ПР6.2-Ф19 ПР8.2-Ф19 ПР10.2-Ф19	Знати правові аспекти функціонування медіа в Україні, правовий статус журналіста
ПР8 ПР9	ПР8.3-Ф19 ПР9.3-Ф19	Демонструвати вміння працювати з інформацією та знання щодо доступу до та специфіки роботи з джерелами інформації
ПР6 ПР8 ПР9 ПР10	ПР6.4-Ф19 ПР8.4-Ф19 ПР9.4-Ф19 ПР10.4-Ф19	Вміти аналізувати національне законодавство у сфері медіа, ідентифікувати загрози для свободи слова та застосовувати знання про захист права на свободу вираження поглядів у практичних ситуаціях
ПР9 ПР10	ПР9.5-Ф19 ПР10.5-Ф19	Демонструвати необхідні знання щодо прав та обов'язків власників авторських і суміжних прав та інших учасників авторсько-правових відносин
ПР8 ПР9 ПР10	ПР8.6-Ф19 ПР9.6-Ф19 ПР10.6-Ф19	Застосовувати принципи і норми європейського та національного законодавства щодо захисту персональних даних, права на повагу до приватного життя, а також розуміти їх взаємозв'язок із свободою вираження поглядів
ПР6 ПР8 ПР10	ПР6.7-Ф19 ПР8.7-Ф19 ПР10.7-Ф19	Розуміти та протистояти інформаційним загрозам, використовувати методи фактчекінгу, усвідомлювати роль медіаосвіти в контексті інформаційної безпеки

3. БАЗОВІ ДИСЦИПЛІНИ

Дисципліна викладається в 5-му семестрі (9 та 10 чверті) відповідно до навчального плану. Вивчення курсу ґрунтується на знаннях, отриманих з попередньо вивчених дисциплін, а саме:

Назва дисципліни	Здобуті дисциплінарні результати навчання
Основи медіаграмотності	застосовувати алгоритм критичного мислення до інформаційного продукту чи інформаційної акції розуміти закономірності функціонування медіасфери у цифрову епоху

4. ОБСЯГ І РОЗПОДІЛ ЗА ФОРМАМИ ОРГАНІЗАЦІЇ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ ТА ВИДАМИ НАВЧАЛЬНИХ ЗАНЯТЬ

Вид навчальних занять	Обсяг, години	Розподіл за формами навчання, години			
		Денна		Заочна	
		аудиторні заняття	самостійна робота	аудиторні заняття	самостійна робота
Лекційні	60	26	34	4	56
Практичні	30	13	17	4	26
Лабораторні	-	-	-		
Семінари	-	-	-		
РАЗОМ	90	39	51	8	82

5. ПРОГРАМА ДИСЦИПЛІНИ ЗА ВИДАМИ НАВЧАЛЬНИХ ЗАНЯТЬ

Шифри ДРН	Види та тематика навчальних занять	Обсяг складових, години
ЛЕКЦІЇ		60
ПР6.1-Ф19 ПР9.1-Ф19	Тема 1. ПОНЯТТЯ ІНФОРМАЦІЇ ТА ІНФОРМАЦІЙНЕ ПРАВО 1. Інформація як стратегічний ресурс для розвитку суспільства 2. Поняття та види інформації 3. Поняття інформаційного права як галузі права 4. Функції інформаційного права 5. Принципи інформаційного права 6. Джерела інформаційного права	8
ПР6.2-Ф19 ПР8.2-Ф19 ПР10.2-Ф19	Тема 2. ПРАВОВІ ОСНОВИ ФУНКЦІОНУВАННЯ МЕДІА 1. Поняття мас-медіа право України 2. Правове регулювання створення та функціонування медіа 3. Ліцензування та реєстрація у сфері медіа 3.1. Ліцензування у сфері медіа 3.2. Реєстрація суб'єктів у сфері медіа 3.3. Електронний кабінет суб'єктів у сфері медіа 4. Правовий статус журналіста	6
ПР8.3-Ф19 ПР9.3-Ф19	Тема 3. ДОСТУП ДО ІНФОРМАЦІЇ 1. Право на інформацію 2. Порядок доступу до інформації 3. Правовий режим доступу до публічної інформації 4. Реалізація права на доступ до інформації за інформаційним запитом	8
ПР6.4-Ф19	Тема 4. ПРАВОВЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ МЕДІАДІЯЛЬНОСТІ	8

Шифри ДРН	Види та тематика навчальних занять	Обсяг складових, години
ПР8.4-Ф19 ПР9.4-Ф19 ПР10.4-Ф19	1. Національне законодавство у сфері медіа 2. Права людини як основа медіадіяльності 3. Загрози для свободи вираження поглядів 4. Захист права на свободу вираження поглядів	
ПР9.5-Ф19 ПР10.5-Ф19	Тема 5. СУЧАСНІ ПРОБЛЕМИ І ТЕНДЕНЦІЇ ПРАВОВОЇ ОХОРОНИ АВТОРСЬКОГО ПРАВА І СУМІЖНИХ ПРАВ 1. Мета і принципи правової охорони інтелектуальної власності 2. Актуальні питання правової охорони авторських прав у сучасних умовах 3. Особливості правової охорони суміжних прав	12
ПР8.6-Ф19 ПР9.6-Ф19 ПР10.6-Ф19	Тема 6. ПРАВОВІ ОСНОВИ ЗАХИСТУ ПЕРСОНАЛЬНИХ ДАНИХ 1. Право на повагу до приватного життя та право на захист персональних даних 2. Ключові принципи захисту персональних даних у європейському законодавстві 3. Обмеження права на захист персональних даних 4. Взаємозв'язок права на захист персональних даних зі свободою вираження поглядів	10
ПР6.7-Ф19 ПР8.7-Ф19 ПР10.7-Ф19	Тема 7. ІНФОРМАЦІЙНА БЕЗПЕКА 1. Інформаційні загрози та безпека 2. Технології маніпулювання інформацією 3. Фактчекінг у роботі сучасного журналіста 4. Медіаосвіта як фундаментальна складова інформаційної безпеки	8
ПРАКТИЧНІ ЗАНЯТТЯ		30
ПР6.1-Ф19 ПР9.1-Ф19	Ознайомлення з ключовими нормативно-правовими актами, що регулюють питання інформації та інформаційної безпеки, та застосування отриманих знань для відповідей на контрольні питання і з метою вирішення конкретних ситуацій	5
ПР6.2-Ф19 ПР8.2-Ф19 ПР10.2-Ф19	Дослідження нормативного регулювання медіа: стан свободи слова, виклики для журналістів, їх правовий статус, алгоритм роботи медіа під час воєнного стану та кримінальні аспекти, що регулюють медіа в Україні	5
ПР8.3-Ф19 ПР9.3-Ф19	Ознайомлення з основними законодавчими актами, які регулюють питання доступу до інформації в Україні, їх аналіз та застосування законодавчих норм на практиці. Відповіді на контрольні питання щодо інформації та доступу до неї. Визначення співвідношення права на звернення та запиту на інформацію	5
ПР6.4-Ф19 ПР8.4-Ф19 ПР9.4-Ф19 ПР10.4-Ф19	Вивчення правового забезпечення медіадіяльності в Україні. Розгляд та аналіз актуальних судових справ, а також Стратегії діяльності Національної ради України з питань телебачення і радіомовлення на 2024–2026 роки, відповіді на контрольні питання	5

Шифри ДРН	Види та тематика навчальних занять	Обсяг складових, години
ПР9.5-Ф19 ПР10.5-Ф19	Дослідження процесу виникнення і здійснення авторського права та набуття суміжних прав, включаючи процедуру їх реєстрації та строки правової охорони, а також ознайомлення з правовими механізмами захисту цих прав в Україні. Набуття навичок щодо оформлення заяви про реєстрацію авторського права на твір	5
ПР8.6-Ф19 ПР9.6-Ф19 ПР10.6-Ф19 ПР6.7-Ф19 ПР8.7-Ф19 ПР10.7-Ф19	Ознайомлення зі змістом Стратегії інформаційної безпеки України і з відеоматеріалами за темою та надання відповідей на контрольні питання щодо стандартів та основних принципів журналістики, а також загроз для демократії. Визначення ролі фактчекінгу та медіаосвіти у забезпеченні інформаційної безпеки	5
РАЗОМ		90

6. ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

Оцінювання досягнень здобувачів здійснюється за допомогою прозорих процедур, що ґрунтуються на об'єктивних критеріях відповідно до «Положення про оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти».

Досягнутий рівень компетентностей відносно очікуваних, що ідентифікований під час контрольних заходів, відображає реальний результат навчання здобувача за дисципліною.

6.1. Шкали

Оцінювання навчальних досягнень здобувачів НТУ «ДП» здійснюється за рейтинговою (100-бальною) та інституційною шкалами. Остання необхідна (за офіційною відсутністю національної шкали) для конвертації (переведення) оцінок мобільних здобувачів.

Шкали оцінювання навчальних досягнень здобувачів НТУ «ДП»

Рейтингова	Інституційна
90...100	відмінно / Excellent
74...89	добре / Good
60...73	задовільно / Satisfactory
0...59	незадовільно / Fail

Кредити ЄКТС навчальної дисципліни зараховується, якщо здобувач отримав підсумкову оцінку не менше 60-ти балів. Нижча оцінка вважається академічною заборгованістю, що підлягає ліквідації відповідно до Положення про організацію освітнього процесу НТУ «ДП».

6.2. Засоби та процедури

Зміст засобів діагностики спрямовано на контроль рівня сформованості знань, умінь, комунікації, автономності та відповідальності здобувача за вимогами НРК до 6-го кваліфікаційного рівня під час демонстрації регламентованих робочою програмою результатів навчання.

Здобувач на контрольних заходах має виконувати завдання, орієнтовані виключно на демонстрацію дисциплінарних результатів навчання (розділ 2).

Засоби діагностики, що надаються здобувачам на контрольних заходах у вигляді завдань для поточного та підсумкового контролю, формуються шляхом конкретизації вихідних даних та способу демонстрації дисциплінарних результатів навчання.

Засоби діагностики (тестування, контрольні завдання, співбесіда тощо) для поточного та підсумкового контролю дисципліни затверджуються кафедрою.

Види засобів діагностики та процедур оцінювання для поточного та підсумкового контролю дисципліни подано нижче.

Засоби діагностики та процедури оцінювання

ПОТОЧНИЙ КОНТРОЛЬ			ПІДСУМКОВИЙ КОНТРОЛЬ	
навчальне заняття	засоби діагностики	процедури	засоби діагностики	процедури
лекції	контрольні питання	усне опитування, бліц-опитування, дискусії	комплексна контрольна робота (ККР)	визначення загальної кількості балів за результатами поточних контролів;
практичні	контрольні завдання, співбесіда	виконання контрольних завдань, дискусія		виконання ККР під час іспиту за бажанням здобувача

Під час поточного контролю лекційні заняття оцінюються шляхом тестування, усного опитування за кожною темою навчальної дисципліни. Практичні заняття оцінюються якістю підготовки та виконання контрольних завдань за кожною темою.

За наявності рівня результатів поточних контролів з усіх видів навчальних занять не менше 60 балів, підсумковий контроль здійснюється без участі здобувача шляхом визначення загальної кількості балів за результатами поточних контролів.

Незалежно від результатів поточного контролю кожен здобувач вищої освіти під час іспиту має право виконувати ККР, яке містить питання, що охоплюють ключові дисциплінарні результати навчання.

Кількість конкретизованих завдань повинна відповідати відведеному часу на виконання. Кількість варіантів контрольної роботи має забезпечити індивідуалізацію завдання.

6.3. Критерії

Реальні результати навчання здобувача вищої освіти ідентифікуються та вимірюються відносно очікуваних під час контрольних заходів за допомогою критеріїв, що описують дії здобувача для демонстрації досягнення результатів навчання.

Зміст критеріїв спирається на компетентнісні характеристики, визначені НРК для бакалаврського рівня вищої освіти (подано нижче).

Загальні критерії досягнення результатів навчання для 6-го кваліфікаційного рівня за НРК

Опис кваліфікаційного рівня	Вимоги до знань, умінь/навичок, комунікації, відповідальності і автономії	Показник оцінки
<i>Знання</i>		
<p>♦ концептуальні знання, набуті у процесі навчання та професійної діяльності, включаючи певні знання сучасних досягнень;</p> <p>♦ критичне осмислення основних теорій, принципів, методів і понять у навчанні та професійній діяльності</p>	Відповідь відмінна – правильна, обґрунтована, осмислена. Характеризує наявність:	95-100
	- концептуальних знань;	
	- високого ступеню володіння станом питання;	
	- критичного осмислення основних теорій, принципів, методів і понять у навчанні та професійній діяльності	
	Відповідь містить негрубі помилки або описки	90-94
	Відповідь правильна, але має певні неточності	85-89
	Відповідь правильна, але має певні неточності й недостатньо обґрунтована	80-84
	Відповідь правильна, але має певні неточності, недостатньо обґрунтована та осмислена	74-79
	Відповідь фрагментарна	70-73
Відповідь демонструє нечіткі уявлення студента про об'єкт вивчення	65-69	
Рівень знань мінімально задовільний	60-64	
Рівень знань незадовільний	<60	
<i>Уміння/навички</i>		
<p>♦ поглиблені когнітивні та практичні уміння/навички, майстерність та інноваційність на рівні, необхідному для розв'язання складних спеціалізованих задач і практичних проблем у сфері професійної діяльності або навчання</p>	Відповідь характеризує уміння:	95-100
	- виявляти проблеми;	
	- формулювати гіпотези;	
	- розв'язувати проблеми;	
	- обирати адекватні методи та інструментальні засоби;	
	- збирати та логічно й зрозуміло інтерпретувати інформацію;	
	- використовувати інноваційні підходи до розв'язання завдання	
	Відповідь характеризує уміння/навички застосовувати знання в практичній діяльності з негрубими помилками	90-94
Відповідь характеризує уміння/навички застосовувати знання в практичній діяльності, але має певні неточності при реалізації однієї вимоги	85-89	
Відповідь характеризує уміння/навички застосовувати знання в практичній діяльності, але має певні неточності при реалізації двох вимог	80-84	
Відповідь характеризує уміння/навички застосовувати знання в практичній діяльності, але має певні неточності при реалізації трьох вимог	74-79	
Відповідь характеризує уміння/навички застосовувати знання в практичній діяльності, але має певні неточності при реалізації чотирьох вимог	70-73	
Відповідь характеризує уміння/навички застосовувати знання в практичній діяльності, але має певні неточності при реалізації чотирьох вимог	65-69	

Опис кваліфікаційного рівня	Вимоги до знань, умінь/навичок, комунікації, відповідальності і автономії	Показник оцінки
	знання в практичній діяльності при виконанні завдань за зразком	
	Відповідь характеризує уміння/навички застосовувати знання при виконанні завдань за зразком, але з неточностями	60-64
	рівень умінь/навичок незадовільний	<60
Комунікація		
<ul style="list-style-type: none"> ♦ донесення до фахівців і нефахівців інформації, ідей, проблем, рішень, власного досвіду та аргументації; ♦ збір, інтерпретація та застосування даних; ♦ спілкування з професійних питань, у тому числі іноземною мовою, усно та письмово 	<p>Вільне володіння проблематикою галузі. Зрозумілість відповіді (доповіді). Мова:</p> <ul style="list-style-type: none"> - правильна; - чиста; - ясна; - точна; - логічна; - виразна; - лаконічна. <p>Комунікаційна стратегія:</p> <ul style="list-style-type: none"> - послідовний і несуперечливий розвиток думки; - наявність логічних власних суджень; - доречна аргументації та її відповідність відстоюваним положенням; - правильна структура відповіді (доповіді); - правильність відповідей на запитання; - доречна техніка відповідей на запитання; - здатність робити висновки та формулювати пропозиції 	95-100
	<p>Достатнє володіння проблематикою галузі з незначними хибами. Достатня зрозумілість відповіді (доповіді) з незначними хибами. Доречна комунікаційна стратегія з незначними хибами</p>	90-94
	<p>Добре володіння проблематикою галузі. Добра зрозумілість відповіді (доповіді) та доречна комунікаційна стратегія (сумарно не реалізовано три вимоги)</p>	85-89
	<p>Добре володіння проблематикою галузі. Добра зрозумілість відповіді (доповіді) та доречна комунікаційна стратегія (сумарно не реалізовано чотири вимоги)</p>	80-84
	<p>Добре володіння проблематикою галузі. Добра зрозумілість відповіді (доповіді) та доречна комунікаційна стратегія (сумарно не реалізовано п'ять вимог)</p>	74-79
	<p>Задовільне володіння проблематикою галузі. Задовільна зрозумілість відповіді (доповіді) та доречна комунікаційна стратегія (сумарно не реалізовано сім</p>	70-73

Опис кваліфікаційного рівня	Вимоги до знань, умінь/навичок, комунікації, відповідальності і автономії	Показник оцінки
	вимог)	
	Часткове володіння проблематикою галузі. Задовільна зрозумілість відповіді (доповіді) та комунікаційна стратегія з хибами (сумарно не реалізовано дев'ять вимог)	65-69
	Фрагментарне володіння проблематикою галузі. Задовільна зрозумілість відповіді (доповіді) та комунікаційна стратегія з хибами (сумарно не реалізовано 10 вимог)	60-64
	Рівень комунікації незадовільний	<60
<i>Відповідальність і автономія</i>		
<ul style="list-style-type: none"> ♦ управління складною технічною або професійною діяльністю чи проектами; ♦ спроможність нести відповідальність за вироблення та ухвалення рішень у непередбачуваних робочих та/або навчальних контекстах; ♦ формування суджень, що враховують соціальні, наукові та етичні аспекти; ♦ організація та керівництво професійним розвитком осіб та груп; ♦ здатність продовжувати навчання із значним ступенем автономії 	<p>Відмінне володіння компетенціями менеджменту особистості, орієнтованих на:</p> <p>1) управління комплексними проектами, що передбачає:</p> <ul style="list-style-type: none"> - дослідницький характер навчальної діяльності, позначена вмінням самостійно оцінювати різноманітні життєві ситуації, явища, факти, виявляти і відстоювати особисту позицію; - здатність до роботи в команді; - контроль власних дій; <p>2) відповідальність за прийняття рішень в непередбачуваних умовах, що включає:</p> <ul style="list-style-type: none"> - обґрунтування власних рішень положеннями нормативної бази галузевого та державного рівнів; - самостійність під час виконання поставлених завдань; - ініціативу в обговоренні проблем; - відповідальність за взаємовідносини; <p>3) відповідальність за професійний розвиток окремих осіб та/або груп осіб, що передбачає:</p> <ul style="list-style-type: none"> - використання професійно-орієнтованих навичок; - використання доказів із самостійною і правильною аргументацією; - володіння всіма видами навчальної діяльності; <p>4) здатність до подальшого навчання з високим рівнем автономності, що передбачає:</p> <ul style="list-style-type: none"> - ступінь володіння фундаментальними знаннями; - самостійність оцінних суджень; - високий рівень сформованості загальнонавчальних умінь і навичок; - самостійний пошук та аналіз джерел інформації 	95-100
	Упевнене володіння компетенціями менеджменту особистості (не реалізовано дві вимоги)	90-94
	Добре володіння компетенціями менеджменту особистості (не реалізовано три вимоги)	85-89

Опис кваліфікаційного рівня	Вимоги до знань, умінь/навичок, комунікації, відповідальності і автономії	Показник оцінки
	Добре володіння компетенціями менеджменту особистості (не реалізовано чотири вимоги)	80-84
	Добре володіння компетенціями менеджменту особистості (не реалізовано шість вимог)	74-79
	Задовільне володіння компетенціями менеджменту особистості (не реалізовано сім вимог)	70-73
	Задовільне володіння компетенціями менеджменту особистості (не реалізовано вісім вимог)	65-69
	Рівень відповідальності і автономії фрагментарний	60-64
	Рівень відповідальності і автономії незадовільний	<60

7. ІНСТРУМЕНТИ, ОБЛАДНАННЯ ТА ПРОГРАМНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ

Технічні засоби навчання.

- мультимедійне обладнання;
- інформаційно-комунікаційні засоби;
- персональні комп'ютери.

Дистанційна платформа Moodle, корпоративне електронне середовище «Microsoft Office 365».

8. РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

8.1. Основна рекомендована література

1. Ковалів М. В., Єсімов С. С., Ярема О. Г. Інформаційне право України : навчальний посібник. Львів : Львівський державний університет внутрішніх справ, 2022. 416 с.

2. Еннан Р. Є. Медіаправо : навчально-методичний посібник для здобувачів вищої освіти за першим (бакалаврським) рівнем спеціальності «Журналістика» / Р. Є. Еннан. – Одеса : НУ "ОЮА", 2020. – 50 с. DOI: 10.32837/11300.14907

3. Основи медіабізнесу [Електронний ресурс] : підручник для студентів спеціальності 073 «Менеджмент» / З. В. Григорова, О. А. Сухорукова, А. В. Кваско, Л. П. Шендерівська ; КПІ ім. Ігоря Сікорського. – Електронні текстові дані (1 файл: 4,70 Мбайт). – Київ : КПІ ім. Ігоря Сікорського, 2021. – 323 с.

4. Нашинець-Наумова А.Ю. Інформаційне право: навчальний посібник / А.Ю. Нашинець-Наумова. – К. : Київ. ун-т ім. Б. Грінченка, 2020. – 136 с.

5. Арістова І. В. Інформаційне законодавство України : проблеми адаптації до міжнародних правових стандартів : монографія / І.В. Арістова, В.В. Ткаченко; за заг. ред. Арістової І.В. – К., 2015.

6. Юридична відповідальність за правопорушення в інформаційній сфері та основи інформаційної деліктології: монографія / І. В. Арістова, О. А. Баранов, О. П. Дзьобань та ін.; за заг. ред. проф. К. І. Беякова. Київ: КВІЦ, 2019. 344 с.

7. Куліш А. М. Інформаційне право України : навчальний посібник / А. М. Куліш, Т. А. Кобзева, В. С. Шапіро. – Суми : Сумський державний університет, 2016. – 108 с.
8. Права людини та мас-медіа в Україні: Збірник конспектів лекцій [Тексти] / Авт. кол. – За ред. Виртосу І., Шендеровського К. – Київ: Інститут журналістики КНУ ім. Тараса Шевченка. 2018. – 260 с.
9. Фулей Т.І. Застосування практики Європейського суду з прав людини в адміністративному судочинстві: Науково-методичний посібник для суддів. 3-тє вид., допов. – К.: ВАІТЕ, 2020. – 276 с.
10. Грицай І. О., Примаков К. Ю. Адміністративно(правові основи регулювання у сфері масової інформації в Україні : монографія / І. О. Грицай, К. Ю. Примаков.К.: «Хай Тек Прес», 2018. – 256 с.
11. Конспект лекцій з навчальної дисципліни «Інформаційне право» для студентів факультету заочного навчання цивільних осіб [Тексти] / Авт. Грицай І. О. – Дніпро: ДДУВС. 2016. – 123 с.
12. Гібридна війна і журналістика. Проблеми інформаційної безпеки : навчальний посібник / за заг. ред. В. О. Жадька ; ред.-упор. : О. І. Харитоненко, Ю. С. Полтавець. – Київ : Вид-во НПУ імені М. П. Драгоманова, 2018. – 356 с.
13. Цимбалюк В.С. Мас-медіа право в інформаційному суспільстві. «Інформація і право», 2011. № 1(1). С. 30-33.
14. Аксютіна А.В., Нестерцова-Собакарь О.В., Тропін В.В. та ін. Інтелектуальна власність: навч. посібник [для студ. вищ. навч. закл.] / За заг. ред канд. юрид. наук, доц. Нестерцової-Собакарь О.В. – Дніпро: Дніпроп. держ. ун-т внутр. справ, 2017. – 140 с.

8.2. Додаткова рекомендована література

1. Тюрю Ю.І. Цифровий слід фізичної особи у медіапросторі як об'єкт цивільних прав та елемент цифрової спадщини // Наукове фахове видання «Аналітично-порівняльне правознавство». 2026. № 2. Ч. 1. С. 297 – 303. DOI <https://doi.org/10.24144/2788-6018.2026.02.1.44>.
2. Тюрю Ю.І. Правові механізми захисту дітей від загроз соціальних мереж в Україні та ЄС // Науковий журнал «Juris Europensis Scientia». 2026. № 1. С. 182 – 188. DOI <https://doi.org/10.32782/chern.v1.2026.31>.
3. Тюрю Ю.І. Роль ЄСПЛ у формуванні стандартів функціонування суспільних медіа // Науковий вісник УжНУ. Серія «Право». 2025. Випуск 87. Ч. 4. С. 305 – 311. DOI <https://doi.org/10.24144/2307-3322.2025.87.4.47>.
4. Тюрю Ю.І. Регулювання штучного інтелекту у соціальних медіа: виклики, ризики та можливості // Збірник наукових праць «Актуальні проблеми держави і права». 2025. № 105. С. 265 – 273. DOI <https://doi.org/10.32782/apdp.v105.2025.30>.
5. Тюрю Ю.І. Судова практика ЄСПЛ: суспільний інтерес та медіа // Науковий вісник УжНУ. Серія «Право». 2025. Випуск 88. Ч. 4. С. 147 – 152. DOI <https://doi.org/10.24144/2307-3322.2025.88.4.22>.

6. Визнання інформації недостовірною: факти чи оціночні судження? Ілляшев та Партнери. URL: <https://attorneys.ua/publication/recognition-of-information-as-false-statements-of-facts-or-value-judgments/>
7. Свобода вираження. Путівник з прав людини: Права людини і громадянська освіта. URL: <https://www.rights.in.ua/rights/svoboda-virazhennja>
8. Свобода вираження поглядів у практиці Європейського суду з прав людини. Центр демократії та верховенства права. URL: <https://cedem.org.ua/analytics/svoboda-vyrazhennya-poglyadiv-u-praktytsi-yevropejskogo-sudu-z-prav-lyudyny/>
9. Рекомендації Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини з питань додержання конституційного права людини і громадянина на доступ до інформації. URL: <https://www.rada.gov.ua/uploads/documents/72475.pdf>
10. Десять найважливіших новел закону «Про медіа». Інтернет-видання «Детектор медіа». URL: <https://detector.media/rinok/article/208374/2023-02-26-desyat-nayvazhlyvishykh-novel-zakonu-pro-media/>
11. Засоби масової інформації. COUNCIL OF EUROPE PORTAL. URL: <https://www.coe.int/uk/web/compass/media>.
12. Огляд практики Європейського суду з прав людини у справах, які стосуються втручання у право на свободу вираження поглядів, закріплене у статті 10 Конвенції про захист прав людини і основоположних свобод. URL: https://supreme.court.gov.ua/userfiles/media/Oglyad_st_10.pdf
13. Посібник з європейського права у сфері захисту персональних даних. URL: https://fra.europa.eu/sites/default/files/fra_uploads/fra-coe-edps-2018-handbook-data-protection_ukr.pdf
14. Protecting the right to freedom of expression under the European convention on human rights. URL: <https://rm.coe.int/handbook-freedom-of-expression-eng/1680732814>
15. Freedom of Expression as a Common Constitutional Tradition in Europe. Report of the European Law Institute. URL: https://www.europeanlawinstitute.eu/fileadmin/user_upload/p_eli/Publications/ELI_Report_on_Freedom_of_Expression.pdf
16. Yuliia Tiuria Judicial Protection of Intellectual Property Rights as One of the Principles of Civil Law / Yuliia Tiuria, Ivan Kostyashkin, Andrii Smiutkh, Olena Makeieva, Dariia Hurina, Alina Diligul // International Journal of Management (IJM), 11 (2), 2020, pp. 76 – 85. (Журнал включено до Міжнародної наукометричної бази даних SciVerseSCOPUS).
17. Yuliia Tiuria Digital rights management in protection of intellectual property rights as one of the principles of civil law / Yuliia Tiuria, Ivan Kostyashkin, Andrii Smiutkh, Olena Makeieva, Dariia Hurina, Alina Diligul // International Journal of Scientific and Technology Research, Volume 9, Issue 3, March 2020, Pages 1786-1792. (Журнал включено до Міжнародної наукометричної бази даних SciVerseSCOPUS).

8.3. Інформаційні ресурси

1. Про медіа: Закон України від 13.12.2022 № 2849-IX. <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2849-20#Text>
2. Директива 2002/58/ЄС від 12 липня 2002 р. про обробку персональних даних та захист таємниці сектора електронних комунікацій. URL: <https://nkrzi.gov.ua/images/upload/58/19/6f96b8148ef15842f70cba3dd98f055b.pdf>.
3. Довідково-інформаційна платформа правових консультацій «WikiLegalAid». URL: <https://wiki.legalaid.gov.ua/>.
4. Єдиний державний веб-портал відкритих даних. URL: <https://data.gov.ua/>.
5. Єдиний державний реєстр судових рішень. URL: <http://reyestr.court.gov.ua/>.
6. Офіційний портал Верховної Ради України <http://portal.rada.gov.ua/>.
7. Про адміністрування домену «.UA»: Розпорядження Кабінету Міністрів України від 22.07.2003 № 447-р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/447-2003-%D1%80/card6#Public>.
8. Про безоплатну правову допомогу: Закон України від 02.06.2011 № 3460-VI. *Відомості Верховної Ради України*. 2011. № 51. Ст. 577.
9. Про веб-ресурси Верховної Ради України: Розпорядження Голови Верховної Ради України від 19.05.2015 № 699. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/699/15>.
10. Про електронні довірчі послуги: Закон України від 05.10.2017 № 2155-VIII. *Відомості Верховної Ради*. 2017. № 45.
11. Про електронні документи та електронний документообіг: Закон України від 22.05.2003 № 851-IV. *Відомості Верховної Ради України*. 2003. № 36.
12. Про електронну комерцію: Закон України від 03.09.2015 № 675-VIII. *Відомості Верховної Ради України*. 2015. № 45.
13. Про затвердження Положення про набори даних, які підлягають оприлюдненню у формі відкритих даних: Постанова Кабінету Міністрів України від 21 жовтня 2015 р. № 835. *Офіційний вісник України*. 2015. № 85.
14. Про затвердження Положення про Національний реєстр електронних інформаційних ресурсів: Постанова Кабінету Міністрів України від 17 березня 2004 р. № 326. *Офіційний вісник України*. 2004. № 11.
15. Про затвердження Положення про порядок функціонування окремих підсистем Єдиної судової інформаційно-телекомунікаційної системи. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v1845910-21>.
16. Про захист інформації в інформаційно-телекомунікаційних системах: Закон України від 05.07.1994 № 80/94-ВР. *Відомості Верховної Ради України*. 1994. № 31.
17. Про інформацію: Закон України від 02.10.1992 р. *Відомості Верховної Ради України*. 1992. № 48.
18. Про Національну програму інформатизації: Закон України від 4 лютого 1998 р. №74/98. *Відомості Верховної Ради*. 1998. №№ 27 – 28.

19. Про Порядок оприлюднення у мережі Інтернет інформації про діяльність органів виконавчої влади: Постанова Кабінету Міністрів України від 4 січня 2002 р. № 3. *Офіційний вісник України*. 2002. № 2.

20. Про Регламент Верховної Ради України : Закон України від 10.02.2010 № 1861-VI. *Відомості Верховної Ради України*. 2010. № 14-15, № 16-17.

21. Про схвалення Стратегії розвитку інформаційного суспільства в Україні. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/386-2013-%D1%80#Text>.

22. Про телекомунікації: Закон України від 18.11.2003 р. *Відомості Верховної Ради України*. 2004. № 12.

23. Закон України «Про авторське право і суміжні права» від 01.12.2022.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
«Правові норми медіадіяльності в Україні»
для бакалаврів спеціальності 061 Журналістика

Розробник:
Тюря Юлія Іванівна

У редакції автора

Підготовлено до виходу в світ
у Національному технічному університеті
«Дніпровська політехніка».
Свідоцтво про внесення до Державного реєстру ДК № 1842
49005, м. Дніпро, просп. Д. Яворницького, 19